

Til medlem af Inatsisartut
Pipaluk Lynge-Rasmussen
Inuit Ataqatigiit

17-12-2021
Sags nr. 2021-21318
Akt. id. 18666083

Postboks 260
3900 Nuuk
Tlf. (+299) 34 50 00
Fax (+299) 34 66 66
E-mail: iian@nanoq.gl
www.naalakkersuisut.gl

Besvarelse af §37 spørgsmål nr. 2021-173 vedrørende døve

Kære Pipaluk Lynge-Rasmussen.

Tak for spørgsmålene. Spørgsmålene er gengivet enkeltvis nedenfor, efterfulgt af en besvarelse.

1. Hvilke målsætninger har Naalakkersuisut for de døve i denne valgperiode?

Naalakkersuisuts målsætning på handicapområdet er, at samfundet er mere tilgængeligt og inkluderende for personer med handicap.

Naalakkersuisut arbejder på en redegørelse for Grønlands efterlevelse af FN's konvention om rettigheder for personer med handicap. Redegørelsen skal danne overblik over, hvor Grønland er godt med i forhold til efterlevelse af handicapkonventionen, samt hvor der er mangler. Redegørelsen tager udgangspunkt i hele handicapområdet, dermed også de døve. Redegørelsens primære formål er at danne grundlag for udarbejdelse af Grønlands første handicappolitiske handlingsplan.

2. Hvilke tanker gør Naalakkersuisut sig omkring behovet og mulighederne for at lave simultantolkning med tegnesprog under pressemøder?

Naalakkersuisut mener, at der er et behov for simultantolkning med tegnsprog under pressemøder, eftersom der er en gruppe mennesker, der er diagnosticeret med høretab (se også besvarelse af spørgsmål 5).

Det landsdækkende handicapcenter Pissassarfik oplyser, at: "*simultantolkning til tegnsprog kræver en professionel tolkning, hvor tolken dagligt arbejder med tegnsprogstolkning på højere niveau. Tidligere i år indgik Pissassarfik og Småtegn ApS en samarbejdsaftale om, at Småtegn ApS leverer fjerntolkning til tegnsprogsbrugere og de offentlige instanser i Grønland. Fjerntolkning er en ydelse, der bør bevilges som en ekstraudgift til borgere, som er tegnsprogsbrugere. Med henvisning til: Selvstyrets bekendtgørelse nr. 29 af 7. august 2020 om støtte til personer med handicap, kapitel 11 vedr. merudgifter. Når det er en offentlig instans, der har behov for fjerntolkningen, er det som udgangspunkt denne instans, der dækker udgiften til fjerntolkningen*".

Det er således en mulighed, at Naalakkersuisut indgår et samarbejde med en ekstern leverandør til simultantolkning med tegnsprog under pressemøder.

Det kan orienteres, at der er blevet hentet bidrag fra Departementet for Sundhed, som oplyser følgende:
"Det kan oplyses, at Departementet for Sundhed ved ét pressemøde om COVID-19 har gjort brug af tegnsprogstolkning via et samarbejde med en ekstern tolk. Tolkningen blev sendt live på Døveforeningen i Grønlands (Kalaallit Tusilartut Kattuffiat) facebook-side, da det blev vurderet til at være den bedst mulige tekniske løsning på daværende tidspunkt. Muligheden for virtuel tegnsprogstolkning til pressemøder vurderes som værende en brugbar løsning, der giver flest mulige personer mulighed for at følge et pressemøde direkte".

Begrænsninger for at lave simultantolkning med tegnsprog under pressemøder er, at der kun er to certificerede tegnsprogstolke i Grønland. Det er også en begrænsning, at der ikke findes tegnsprog på grønlandsk, kun enkelte tegn. Tegnsprogsbrugere her i landet bruger det danske tegnsprog.

3. Hvor meget vil koste Selvstyret, at ansætte en til at tolke for de døve?

Der er ikke en overenskomst for tegnsprogstolke.

Det kan orienteres, at der er blevet hentet bidrag fra Aningaasaqarnermut Sulisoqarnermullu Aqutsisoqarfik (ASA) som oplyser:

"her er det svært at sætte et estimat, da de gældende ansættelsesformer dækker det talte og skriftlige fra enten dansk til grønlandsk eller omvendt. Tegnsprogoversættere- tolke er derfor ikke direkte dækket af de eksisterende overenskomster".

Tolke og oversættere ansat i Selvstyret er dækket af *"Funktionsoverenskomst for ansatte i Selvstyret og kommunerne 2019 til 2023 af 14. August 2019"*. Her aflønnes tolke og oversættere efter trin 21, med slut trin 25. Dvs. lønudgifter for en tolk ansat i Selvstyret er fra 26.361,06 kr. til 28.993,68 kr. pr måned.

Derudover kan det nævnes, at der i samarbejdsaftalen mellem Pissassarfik og Småtegn Aps indgår en timepris på 650 kr. pr. tolketime. Derudover opkræves zonetillæg i første time.

4. Har Naalakkersuisut planer om tegnsprogskursus for nærfamiliemedlemmer?

a. Hvornår?

Naalakkersuisut har ikke aktuelle planer om tegnsprogskursus for nærfamiliemedlemmer.

Ifølge Inatsisartutlov nr. 13 af 12. juni 2019 om støtte til personer med handicap er det kommunen der skal give støtte, råd og vejledning til personer med handicap samt pårørende til personer med handicap:

" § 8. Kommunalbestyrelsen skal sørge for, at personer med handicap modtager den nødvendige støtte, og at der eksisterer de nødvendige støttemuligheder for personer med handicap efter denne Inatsisartutlov. (...)"

" § 37. Kommunalbestyrelsen skal yde rådgivning og vejledning til personer med handicap, jf. § 6, stk. 2, og pårørende til personer med handicap. Rådgivning og vejledning skal ydes til de pågældende, uanset om personen med handicap er berettiget til at modtage støtte efter denne Inatsisartutlov. Rådgivning og vejledning kan ske i form af blandt andet:

- 1) terapeutiske samtaler,
- 2) rådgivning til valg af hjælpemidler, og
- 3) vejledning i brugen af hjælpemidler. (...)"

5. Har Naalakkersuisut kendskab til statistiske oplysninger om, hvor mange der har behov for tegnsprog?

Naalakkersuisut har i 2020 udgivet "*Personer med vidtgående handicap – Statistisk opgørelse over personer med vidtgående handicap*". Her kan man se, at der er 34 personer, som er diagnosticeret med høretab (side 7). Men det må antages, at der er flere, da dette ikke er baseret på et godt datagrundlag, eftersom der også kan være personer, som har brug for tegnsprogstolke, men som ikke er blevet diagnosticeret med høretab eller som ikke er taget med i statistikken.

Handicaptalsmandsinstitutionen Tilioq oplyser, at "*foreningen for døve og hørehæmmet Kalaallit Tusilartut Kattuffiat (KTK) har kontakt med 21 døve eller hørehæmmet som har tegnsprog som deres modersmål*".

Med venlig hilsen

Paneeraq Olsen